

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2432

Warszawa, 23 grudnia 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Stanisława Janasa.

(-) Krzysztof Baszczyński; (-) Bronisław Dankowski; (-) Wojciech Domaradzki; (-) Joanna Grobel-Proszowska; (-) Krystyna Herman; (-) Barbara Hyla-Makowska; (-) Stanisław Janas; (-) Zbigniew Janowski; (-) Mieczysław Jedoń; (-) Tadeusz Kaleniecki; (-) Zbigniew Kaniewski; (-) Jacek Kasprzyk; (-) Tadeusz Motowidło; (-) Andrzej Otręba; (-) Marian Stępień; (-) Władysław Szkop; (-) Jan Szymański; (-) Zofia Wilczyńska; (-) Ryszard Zbrzyzny.

Ustawa

z dnia 2003 r.

o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 45 i Nr 100 poz. 1080 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 63) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

- "1. U przedsiębiorcy przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w danym roku ustalają, w drodze porozumienia, strony uprawnione do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy. Porozumienie to powinno uwzględniać sytuację i możliwości finansowe przedsiębiorcy oraz wskaźniki ustalone zgodnie z art. 3 ust. 3 lub art. 3 ust. 5, a także z art. 4a.
2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być zawarte w terminie do końca lutego każdego roku.
3. U przedsiębiorców, u których porozumienie, o którym mowa w ust. 1, nie zostało zawarte, przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ustala, w terminie do dnia 10 marca każdego roku, pracodawca w drodze zarządzenia.";

2) traci moc art. 4b.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

22 listopada 2002 roku Sejm uchwalił nowelizację ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców, która wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 roku.

Akt ten zmienia obowiązujący stan prawny w szczególności w sposób powodujący, że porozumienie - pomiędzy stronami (pracodawcą i działającymi u niego organizacjami związkowymi) uprawnionymi do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy - ustalające przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u przedsiębiorcy w danym roku, może być zawarte dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego tego przedsiębiorcy za poprzedni rok obrotowy.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego - stosownie do przepisów rachunkowości - powinno nastąpić nie później niż w 6 miesiącu po zakończeniu roku obrotowego, przy czym (co wykazuje praktyka) wcześniejsze zatwierdzenie sprawozdania należy do rzadkości.

W tym stanie rzeczy porozumienia ustalające przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u przedsiębiorców najczęściej będą zawierane nie wcześniej niż w II połowie roku, którego ten przyrost dotyczy. Spowoduje to unicestwienie wieloletnich dążeń partnerów dialogu społecznego w zakładach pracy - pracodawców i związków zawodowych - mających na celu ustalanie możliwego wzrostu wynagrodzeń jak najbliżej początku roku obrotowego.

Wprowadzony, przywołaną na wstępie nowelizacją, ustawowy wymóg, by zawarcie porozumienia było poprzedzone zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy nie znajduje wystarczającego uzasadnienia. W dyskusji dotyczącej tej kwestii, prowadzonej w ramach prac Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, strona rządowa jako jedyny argument - w obronie tezy o celowości przyjęcia ustawowej zasady dopuszczającej wzrost wynagrodzeń wyłącznie u przedsiębiorców, którzy w poprzednim roku obrotowym osiągnęli dodatni wynik finansowy - przedstawiała informację o podwyżkach wynagrodzeń u przedsiębiorców, którzy nie osiągają dodatniego wyniku finansowego, z takich sektorów jak górnictwo, hutnictwo, przemysł obronny czy kolejnictwo. W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę, że wymienione sektory są zdominowane przez podmioty z większościami lub z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa. Należy więc przyjąć, że dla takich przypadków rządowa inicjatywa ustawodawcza nie była konieczna, wystarczy bowiem odpowiednio

wykonywać funkcje właścicielskie w tych podmiotach - pozwalające kontrolować działania ich zarządów także w zakresie dotyczącym wzrostu wynagrodzeń.

Zasadna więc jest nowelizacja proponowana niniejszym projektem ustawy.

Treść przedłożonego projektu ustawy została w pełni uzgodniona Porozumieniem zawartym w dniu 23 grudnia 2003 roku pomiędzy wszystkimi reprezentatywnymi, w rozumieniu przepisów o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, organizacjami pracodawców^{x)} i Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych. Pozostałe reprezentatywne, w rozumieniu przepisów o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, organizacje związkowe – NSZZ „Solidarność” i Forum Związków Zawodowych – również poparły przedstawiony projekt ustawy.

Proponowana ustawa powinna wejść w życie najpóźniej w pierwszych dniach lutego 2004 roku – tak by została utrzymana, obowiązująca od 1995 roku zasada, że negocjacje dotyczące możliwego u przedsiębiorcy przyrostu wynagrodzeń toczą się w sposób pozwalający na zawarcie porozumienia w tej sprawie w lutym roku obrachunkowego. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości, że złamanie - wbrew woli pracodawców i związków zawodowych - tej tradycji nie będzie służyło ani rozwojowi dialogu społecznego, ani pokojowi społecznemu któremu ten dialog służy, ani wreszcie zaufaniu do Państwa i prawa jakie w Jego imieniu jest stanowione.

Przyjęcie tej ustawy nie powoduje żadnych skutków budżetowych przy założeniu, że Skarb Państwa będzie, przez swoich przedstawicieli, należycie reprezentowany w pełnieniu swoich funkcji właścicielskich.

Przedmiot projektowanej nowelizacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, co potwierdza pismo Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych - znak DH/3242/2002/DPE-ap z 15 października 2002 roku, zawierające opinię dotyczącą rządowego projektu ustawy regulującego tą samą materię.

^{x)} Ze strony pracodawców Porozumienie zawarły:

- *Bussines Centre Club - Związek Pracodawców,*
- *Konfederacja Pracodawców Polskich,*
- *Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,*
- *Związek Rzemiosła Polskiego.*

Warszawa, 29 grudnia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie
ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych
wynagrodzeń u przedsiębiorców z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców zakłada zniesienie ustawowego powiązania przyrostu wynagrodzeń u przedsiębiorców z osiąganymi przez nich wynikami finansowymi. Kwestia ta jest związana z terminami zawierania porozumień dotyczących przyrostu przeciętnych wynagrodzeń – „do końca lutego każdego roku” zamiast „po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za poprzedni rok”.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje spraw objętych przedłożonym projektem ustawy.

III. Układ Europejski

Układ Europejski nie reguluje spraw objętych przedłożonym projektem ustawy.

IV. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Przepisy przedłożonego projektu ustawy nie są regulowane przez prawo Unii Europejskiej, ani przez Układ Europejski.

V. Konkluzje

Przedłożony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców nie jest objęty zakresem przedmiotowym regulacji prawa Unii Europejskiej ani obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

